

GOÜ Ziraat Fakültesi Öğrencilerinin Bakış Açısıyla Kırsal Turizm

Cevdet HANEDAR*

Tayfur ÜNAL

Nuray KIZILASLAN

*Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Tokat, Türkiye
e-mail:cevdethanedar@gmail.com

Alındığı tarih (Received): 18.09.2014
Online Baskı tarihi (Printed Online):25.05.2015

Kabul tarihi (Accepted): 06.04.2015
Yazılı baskı tarihi (Printed): 00.00.2015

Özet: Kırsal turizm yerel ekonominin canlı tutulmasında ve sürdürülebilir kalkınmanın sağlanmasında önemli bir araçtır. Ziraat fakültelerinde öğrenim gören öğrencilerin, öğrenim gördükleri süreçte ve mezuniyet sonrası iş hayatlarında kırsal turizme ivme kazandırması, politik kararlarda rol alması, projeler üretmesi beklenmektedir. Bunun için öğrencilerin kırsal turizme yönelik algılarının bilinmesi ve davranışlarının ne olacağı tespiti önemlidir. Bunun gerek eğitim planlarında gerekse kırsal kalkınma politikalarında birer döne olacağı düşünülmektedir. Bu çalışmada Gaziosmanpaşa Üniversitesi Ziraat Fakültesi öğrencilerinin kırsal turizme yönelik bakış açıları incelenmiştir. 235 öğrenci ile anket çalışması yapılmış, çapraz tablolar oluşturularak Khi-Kare analizleri yapılmıştır. Araştırma bulgularına göre Tarım Ekonomisi bölüm öğrencilerinin kırsal turizm etkinliklerini ve kırsal turizm tanımını doğru olarak bilme oranı diğer bölümlere göre yüksektir. Öğrencilerin kırsal turizm sektöründe çalışmaya istekli oldukları görülmüştür. Kırsal turizm sektöründe erkeklerin kendi işinin patronu olarak, kadınların ise yönetici olarak çalışmak istedikleri belirlenmiştir. Kırsal turizm etkinliklerini bilen öğrencilerin daha önce kırsal turizm etkinliklerine katıldıkları görülmüştür. Khi-kare analizine göre; cinsiyet ve bölümlere göre kırsal turizmde çalışma düşüncesi; kırsal turizm etkinliklerine katılıma göre etkinlikleri bilme durumu; bölümlere göre kırsal turizmi tanımlama biçimi ve kırsal turizm etkinliklerini bilme durumu arasında anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Ziraat Fakültesi eğitiminde tüm bölümlere kırsal turizm dersinin verilmesi ve öğrencilerin bu konudaki farkındalığının artırılması gelecekte kırsal turizmin gelişimine katkı sağlayabilecektir.

Anahtar Kelimeler Kırsal turizm algısı, Ziraat Fakültesi öğrencileri, Gaziosmanpaşa Üniversitesi

Rural Tourism Within Point of View of the Students of Gaziosmanpaşa University Faculty of Agriculture

Abstract: Rural tourism alive is an important tool in achieving a live local economy and a sustainable development. To give acceleration to rural tourism, to take part in political decisions and to produce projects are expected from students studying in the faculty of agriculture during their education and employment processes. Therefore, knowing students' perceptions and determination of attitudes towards rural tourism would be important. This is expected to be used as data in the educational plans and rural development policies. In this study, point views of students of the Faculty of Agriculture in Gaziosmanpaşa University for rural tourism are examined. A survey was conducted with 235 students, cross-tables were formed and also Chi-square analyzes were conducted. According to the findings, rate of knowing rural tourism activities and rural tourism description through students of the Department of Agricultural Economics is higher when compared to other departments. Rural students were found to be willing to work in the tourism industry. In the rural tourism sector, men were determined to work as boss of their own business and women were determined as they want to work as the manager. Students who know rural tourism activities were seen to have participated in rural tourism activities previously. According to Chi-square analysis; significant differences were found between sex and the idea of working in rural tourism according to departments; status of knowledge regarding participation in rural tourism activities; definition form of rural tourism according to departments and extent of knowledge of rural tourism activities. Consequently, giving lectures of rural tourism to all departments of Faculty of Agriculture will increase the awareness of students on this issue and will contribute to development of rural tourism in the future.

Key Words: Rural tourism perception, students of the Faculty of Agriculture, University of Gaziosmanpaşa

1. Giriş

Günlük hayatın stresinden, karmaşasından uzaklaşabilmek için insanlar yeni rekreasyon çeşitlerine ihtiyaç duymaktadır. Kıyı turizmi de denilen deniz, kum ve güneşi kapsayan kitle turizmi sadece yaz aylarında önem kazanmaktadır. Bununla birlikte insanların kitle turizmine verdikleri önem düşerek bunun yerine ikame olabilecek başka turizm türlerine ihtiyaç duymaya başlamışlardır. İnsanların çeşitli rekreasyonel faaliyet araması, tercihlerinin farklılaşması nedeniyle turizm sektöründe alternatif turizm çeşitlerine doğru bir yönelim söz konusudur. Bundan dolayı, ekonomik anlamda turizm işletmeciliği yapılabilmesi için, insan tercihleri göz önünde bulundurulmalıdır.

Kırsal turizm diğer turizm türleriyle iç içe olması, rekreasyonel etkinliklerin doğal çevreyle bütünleşmesi, kırsal alanların ekonomik kalkınmalarında rol oynaması bakımından dünya ülkelerinde önemli ve son yıllarda doğaya dönüşle birlikte trendi yükselen bir turizm türüdür (Kızılaslan ve Ünal, 2014).

Alternatif turizm türleri içinde Türkiye’de geçmişi diğer AB ülkelerine göre eskiye dayanmayan kırsal turizmin gün geçtikçe talebi artmaktadır. Kırsal turizm kitle turizmine nazaran yılın sadece belli dönemlerinde değil hemen her dönemine yayılmaktadır. Kırsal turizm sosyal ve ekonomik yönden bölgesel kalkınmaya katkı sağlamaktadır. Aynı zamanda kırsal turizm kapsamında ziyaretçiler için o bölgede imkanlar artırılmakta, yöre halkı da gerek sosyal yönden gerekse ekonomik yönden (istihdam-geleneksel ürün satışı vb.) yararlanmaktadır.

Artan turizm talebine karşılık, kırsal turizm bir fırsat oluşturmaktadır. Kırsal turizm sayesinde sürdürülebilir kırsal kalkınma gerçekleşmektedir. Ekonomik anlamda da getirisi yüksek olan ve yaratılan arza artan talebi fazladır. Türkiye’nin kırsal turizm kapsamında potansiyeli mevcuttur. Tarihi, kültürü, fauna-flora zenginliği, gelenek-görenekleri, yöresel yemek çeşitleri, yöresel ürünleri, doğal kaynak varlığı sonucunda Türkiye kırsal turizmi barındıran bir ülke konumundadır.

Kırsal kesimde yaşayanların gelirlerinin düşük olması, çalışma koşullarının iyi olmaması, tarımsal faaliyet sonucunda elde edilen gelirin düşük olması, işsizliğin kırsal bölgelerde yüksek olması, mevsimlik işlerin yaygın olması kırsal kesimde kırsal turizmi cazip hale getirmektedir. Buradaki amaç, gelirin yıl içinde düzenli bir dağılım göstermesine yardımcı olması yanında, gizli işsizliği ve mevsimlik işlerin yılın oniki ayına dağılımının mümkün olmasını sağlaması, bunun sonucunda ailelere ve dolaylı olarak ta ülke ekonomisine olumlu katkı sağlaması beklenmektedir (Torun, 2013).

Türkiye tarım potansiyeli açısından zengin bir ülkedir. Tarım sektörünün yoğun olduğu bölgelerde, kırsal turizmin gelişmesiyle birlikte o yörelerde kırsal kalkınma hamlelerini gerçekleştirmek daha kolay olmaktadır. Burada önemli olan yörenin sahip olduğu kırsal turizm arz potansiyelinin etkili şekilde kullanılması ve yöredeki öncü sektörlerle koordinasyon kurulmasıdır (Çeken ve ark, 2007). Sektörü oluşamayan kırsal turizm diğer turizm türleri arasında olmakla birlikte gelişim açısından düşünüldüğünde ilerleme sağlayamamıştır. Günümüzde kırsal kalkınma aracı olarak kırsal alanların kalkınmasında kırsal turizm bir fırsattır. Sadece doğaya dayalı, kültüre dayalı olarak da yürütülen kırsal turizm, maliyet unsuru olarak fazla miktar oluşturmamakta bunun yanında kar marjı da yüksek olmaktadır. Doğal alanların ve kültürel alanların düzenlenip ziyaretlere açılmasıyla gelir getirici unsurlar arasına girmektedir. Bu kapsamda kırsal turizmin ekonomik anlamda getirisinin farkına varılması, bölge kalkınmasında önemli bir rol üstlenmesi bakımından yaygınlaştırılması ve destekleme kapsamına alınması gerekmektedir. Kırsal turizm bilincinin tam anlamıyla oluşması gerekmektedir. Bu kapsamda bilinç düzeyinin artırılmasının eğitim ve yayım çalışmalarıyla yakından ilgisi bulunmaktadır.

Türkiye’de son yıllarda turistik kıyı merkezleri ve büyük kentlerin çevresindeki köyler, antik kentlerin yakınlarındaki kırsal yerleşmeler, yol kenarlarındaki köyler, kasabalar, turizme artık

yabancı değillerdir. Kır lokantaları ve alışveriş sergileri, hatta balık çiftlikleri ve kırsal yollar, turistlerle veya günübirlikçilerle tanışmışlardır. Bireysel geziler yanında, bu tür yerlere ya da onların içinde bulunduğu kırsal alanlara seyahat acenteleri tarafından günlük geziler düzenlenmektedir. Diğer taraftan ciddi projeler uygulanarak eski köy kalıntıları canlandırılmaya çalışılmaktadır (Ün ve ark, 2012).

Kırsal turizm kavramının öncelikle tarım eğitimi alan bireyler tarafından algılanması önemlidir. Bu bireylerin mesleklerini icra etme hususunda kırsal turizme yönelik bilinç düzeylerinin artırılması gerekmektedir. Tarımsal eğitim alan bireylerin kırsal turizm açısından değerlendirilmesini iki aşamada düşünmek gerekir. Birincisi, eğitimi alan bireylerin kırsal turizm çerçevesinde yapacakları tarımsal yayım, ikincisi ise, bu bireylerin kırsal turizm sektörüne katılımları ile ilgilidir. Kırsal turizm sadece yöre insanının girişimiyle değil aynı zamanda tarımsal disiplinlerde eğitim almış olan bireylere de potansiyel oluşturmaktadır. Bu kapsamda bireylerin girişimcilik ruhu ve gerekli donanımları sonucunda kırsal turizm yatırımları yapılabilmektedir. Yöredeki kırsal turizm potansiyelinin ortaya çıkması için tarımsal yayımın da önemi bu ölçüde yadsınamaz. Tarım disiplini eğitimi almış bireyler bu kapsamda gerek yöre halkının örgütlenmesini gerekse farkındalığı artırma konusunda faaliyet gösteren aktördür.

Bu araştırmada, GOÜ Ziraat Fakültesinde öğrenim gören öğrencilerin kırsal turizm konusundaki bilgi ve düşünceleri alınarak farkındalıkları ortaya konulmuş, gelecekte kırsal turizmin içerisinde yer alma hakkındaki beklentilerine yer verilmiştir.

2. Materyal ve Metot

Çalışmanın materyalini 2013-2014 Eğitim Öğretim Yılında Gaziosmanpaşa Üniversitesi Ziraat Fakültesi öğrencileriyle yapılan anket verileri oluşturmaktadır. Araştırma evrenini Gaziosmanpaşa Üniversitesi Ziraat Fakültesinde bulunan toplam 783 öğrenci oluşturmaktadır. Bu öğrencilerin gayeli olarak % 30'u ile görüşülmesi

uygun bulunarak 235 öğrenci belirlenmiştir. Bu 235 öğrencinin % 34.47'sini tarım ekonomisi, %16.70'inin bahçe bitkileri, % 13.62'sini toprak bilimi ve bitki besleme, %11.06'sını bitki koruma ve %11.6'sını tarla bitkileri,%7.23'ünü biyosistem mühendisliği ,%6.38'ini zootekni bölümü oluşturmaktadır.

Elde edilen veriler değerlendirmeye alınarak tablolar hazırlanmış, yüzde hesaplarına ver verilmiştir. Bazı çapraz tablolar oluşturularak Khi-Kare testi uygulanmıştır. Ayrıca Khi-kare testinde gruplar arasında anlamlı farklılık bulunan değişkenlerin bağımlılık katsayısı (Contingenz katsayısı) hesaplanarak aralarındaki ilişkinin derecesi belirlenmiştir. Aynı zamanda, öğrencilerin kırsal turizmle ilgili bilgi ve düşüncelerine yer veren yargı cümleleri oluşturularak 5'li Likert ölçeğinde değerlendirilmiştir.

3. Bulgular ve Tartışma

Tablo 1'de bireylerin cinsiyetleri, bölümleri, sınıfları, tatil sıklıkları, ailelerin ikamet yerleri, tatile ayrılan süre ve tatil yeri tercihleri verilmiştir.

Katılımcıların %51.91'ini erkekler oluştururken %48.09'unu kadınlar oluşturmaktadır. Çalışmada tarımsal eğitim programlarına oryantasyonunu tamamlamış 2.sınıf, 3.sınıf ve 4. Sınıf öğrencileri araştırmaya dahil edilirken, oryantasyonunu henüz tamamlamamış olan 1. Sınıf öğrencileri araştırmaya dahil edilmemiştir. % 52.77'lik katılımla 2. Sınıf öğrencileri en fazla katılım oranına sahiptir. Bireylerin % 77.02'sinin aileleri kentte ikame ederken % 22.98'inin aileleri kırdaki ikamet etmekte ve % 61.70 'i yılda 1 kez tatile çıkmaktadır. Tatil yeri tercihlerinde güneş-deniz-kum %55.74'lük oranıyla ilk sırayı almış, yayla turizmi ve kültür gezisi %14.89 ve %14.04'lük oranlarıyla 2. ve 3.sırayı almışlardır. Tatil için ayrılan süreye bakıldığında katılımcıların %25.53'ü 4 hafta ve üzeri süre ayırırken, %25.11'i 2 hafta süre ayırmıştır. Ankete katılan bireylerin daha önce kırsal turizm faaliyetlerine katılma durumları Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 1. Bireylerin bazı özellikleri
Table 1. Some characteristics of the individuals

Cinsiyet			Ailenin ikamet yeri		
	Sayı	%		Sayı	%
Erkek	122	51.91	Kır	54	22.98
Kadın	113	48.09	Kent	181	77.02
Sınıf			Tatil Sıklığı		
	Sayı	%		Sayı	%
2	124	52.77	Haftada Bir	4	1.7
3	53	22.55	Ayda Bir	12	5.11
4	58	24.68	Yılda Bir	145	61.70
			Yılda İki ve Üzeri	74	31.49
Tatil İçin Ayrılan Süre			Tatil Yeri Tercihi		
	Sayı	%		Sayı	Yüzde
1-6 Gün	41	17.45	Güneş-deniz-kum	131	55.74
1 Hafta	49	20.85	Kırda pansiyonlar veya evler	36	15.32
2 Hafta	59	25.11	Yayla Turizmi	35	14.89
3 Hafta	26	11.06	Kültür Gezisi	33	14.04
1 Ay ve Üzeri	60	25.53			
Bölüm					
	Sayı	%		Sayı	%
Tarım Ekonomisi	81	34.47	Tarla Bitkileri	26	11.06
Bahçe Bitkileri	38	16.17	Biyosistem müh.	17	7.23
Toprak Bilimi	32	13.62	Zootekni	15	6.38
Bitki Koruma	26	11.06			

Ankete katılan bireylerin, % 56.60'ı (133 kişi) daha önce kırsal turizm faaliyetlerine katılmazken, % 43.40'ı (102 kişi) ise, katılım sağlamıştır. Katılanların %51.96'sı 1 kez, % 34.31'i ise 2-5 kez katılım sağlamıştır. Katılım şekli olarak, %45.10'u aile bireyleri ile birlikte katılırken, %25.49'u arkadaşlarıyla birlikte katılmaktadır. Kırsal turizm etkinliklerine katılmayıp ancak katılmayı düşünenlerinin % 51.88'i arkadaşlarıyla ile, %24.81'i aile bireyleriyle katılmayı düşünmektedirler.

Tablo 3'de katılımcıların cinsiyete göre kırsal turizm sektöründe çalışma düşüncelerinin dağılımı incelenmiştir.

Ankete katılanların cinsiyete göre kırsal turizmde çalışma düşüncelerine bakıldığında erkeklerin %49.20'si kırsal turizm sektöründe kendi işinin patronu olarak çalışmak isterken kadınların %36.30'u yönetici olarak çalışmak istemektedir.

Yapılan Khi-Kare testine göre; ziraat fakültesi öğrencilerinin cinsiyeti ile kırsal turizm sektöründe çalışma düşünceleri arasında anlamlı bir bağımlılık olduğu görülmektedir. Farklılığa en çok sebep olan kesim erkek olup kendi işinin patronu olarak çalışmak ve kadın olup yönetici olarak çalışmak isteyen öğrenciler olmuştur. Bağımlılık katsayısı 0.23 bulunmuştur Edirne-

Çamlıca Beldesi'nde kırsal turizm ve turizm algısına yönelik yapılan bir araştırmada (Sezer ve ark., 2013);katılımcıların % 84.9'u eğer belde kırsal turizm işletmesi olursa bu işletmelerde

herhangi bir şekilde (işletmeci, yönetici, işgören) çalışmak isteyeceklerini ifade etmektedirler. Bunun yanında % 1,8'lik kısmın ise sektörde çalışmaya olumlu bakmadıkları görülmüştür.

Tablo 2. Daha önce kırsal turizm etkinliğine katılma durumu
Table 2. The participation to rural tourism activities in the past

		Sayı	%
Katılma Durumları	Evet	102	43.40
	Hayır	133	56.60
Evet ise,		N:235	
Katılma Sıklığı	1 Kez	53	51.96
	2-5 Kez	35	34.31
	5'ten Fazla	14	13.73
Evet ise,		N:102	
Katılma Şekli	Aile Bireyleri İle	46	45.10
	Arkadaş Grubu İle	26	25.49
	Tur Organizasyonu İle Birlikte	23	22.55
	Bireysel Olarak	7	6.86
Hayır ise,		N:102	
Katılma Düşüncesi	Arkadaş Grubu İle	69	51.88
	Aile Bireyleri İle	33	24.81
	Tur Organizasyonu İle Birlikte	22	16.54
	Bireysel Olarak	9	6.77
		N:133	

Tablo 3. Cinsiyete göre kırsal turizm sektöründe çalışma düşüncelerinin dağılımı
Table 3. The distribution of work thinking in the rural tourism sector according to gender

Cinsiyet	Kırsal Turizmde Çalışma düşünceleri								TOPLAM	
	Kendi işinin patronu		Yönetici olarak		İş gören olarak		Çalışmak istemeyen			
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Erkek	60	49.20	22	18.00	8	6.60	32	26.20	122	100
Kadın	33	29.20	41	36.30	6	5.30	33	29.20	113	100
TOPLAM	93	39.60	63	26.80	14	60.00	65	27.70	235	100
		$\chi^2=13.545$		SD=3		P-Value=0.004		CC=0.23		

Tablo 4. Bölüme göre kırsal turizmde çalışma düşüncelerinin dağılımı**Table 4.** The distribution of work thinking in rural tourism according to the department

Bölüm	Kırsal Turizmde Çalışma düşünceleri								TOPLAM	
	Kendi işinin patronu olarak		Yönetici olarak		İş gören olarak		Çalışmak istemeyen			
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Tarım Ekonomisi	28	34.60	30	37.00	1	1.20	22	27.20	81	100
Bahçe Bitkileri	16	42.10	5	13.20	5	13.20	12	31.60	38	100
Bitki Koruma	8	30.80	8	30.80	5	19.20	5	19.20	26	100
Biyosistem	12	70.60	3	17.60	0	0	2	11.80	17	100
Tarla Bitkileri	13	50.00	6	23.10	2	7.70	5	19.20	26	100
Zootekni	1	6.70	7	46.70	1	6.70	6	40.00	15	100
Toprak Bil.	15	46.90	4	12.50	0	0	13	40.60	32	100
TOPLAM	93	39.60	63	26.80	14	6.00	65	27.70	235	100
		$\chi^2=44.707$		SD=18		P-Value=0.000		CC=0.39		

Tablo 4’de katılımcıların eğitim gördükleri ziraat fakültesinin bölümüne göre kırsal turizmde çalışma düşüncelerinin dağılımı incelenmiştir. Ankete katılan bireylerin, ziraat fakültesinde okudukları bölüm ile kırsal turizmde çalışma düşünceleri arasındaki ilişkiye bakıldığında, Biyosistem Mühendisliği bölümü öğrencilerinin % 70.60’ı kendi işinin patronu olarak çalışmak isterken, Zootekni bölümünün %46.70’i yönetici olarak çalışmayı tercih etmektedir. Toprak Bilimi ve Bitki Besleme bölümü öğrencilerinin %40.60’ı ise kırsal turizm sektöründe çalışmak istememektedir. Öğrencilerin kırsal turizm işletmelerinde kendi işinin patronu olmak istemeleri girişimci oldukları ve gelecekte buldukları yörede kırsal turizm işletmeleri ile iş imkanını artırıp istihdam olanağı yaratabilecekleri söylenebilir. Ayrıca yapılan Khi-Kare testine göre; ziraat fakültesi öğrencilerinin bölümü ile kırsal turizm sektöründe çalışma düşünceleri arasında anlamlı bir bağımlılık olduğu görülmektedir. Söz konusu anlamlı bağımlılığın oluşumunda Tarım Ekonomisi bölümü öğrencisi olmak ve kendi işinin patronu olarak çalışmak en

etkin olan öncül olarak görülmektedir. Edirne-Çamlıca Beldesi’nde kırsal turizm ve turizm algısına yönelik yapılan bir araştırmada; (Sezer ve ark., 2013) katılımcıların % 55,7’isi kırsal turizm işletmesinde işgören olarak çalışabileceği konusuna olumlu yaklaşırken, % 14’lük kısım ise olumsuz görüş bildirmiştir. Kırsal turizm etkinliklerine katılım durumu ile kırsal turizm etkinliklerini bilme durumu arasındaki ilişki Tablo 5’te incelenmiştir.

Kırsal turizm etkinliklerini bilenlerin %57.30’u daha önce kırsal turizm etkinliklerine katılırken kırsal turizm etkinliklerini bilmeyenlerin %70.30’u daha önce kırsal turizm etkinliklerine katılmamıştır. Bu bağlamda, kırsal turizm etkinliklerini bilmeyen bireylerin dolayısıyla etkinliklere de katılmadıkları görülmektedir. Katılımların olması bireylerin bilinç düzeyleri ile ilgilidir. Ayrıca yapılan Khi-Kare testine göre; ziraat fakültesi öğrencilerinin kırsal turizm etkinliklerini bilme durumu ile kırsal turizm etkinliklerine katılım durumları arasında anlamlı bir bağımlılık olduğu görülmüştür. Bağımlılık katsayısı 0.26’dır. Yerel halkın kırsal turizm gelişimine katılma isteğini etkileyen unsurlara yönelik yapılan bir araştırmada; (Ertuna ve ark., 2012) kişiler, göç eden akrabalarından

geri dönüp de turizm yatırımı yapacaklara destek vererek turizme katılma eğiliminde oldukları görülmüş ve diğer bir önemli durum ise, bu desteği dışarıdan gelip de köyde turizm yatırımı yapacaklardan esirgedikleri görülmüştür. Ziraat

fakültesinde okuyan öğrencilerin öğrenim görmüş oldukları bölüm ile kırsal turizmi tanımlama biçimleri arasındaki ilişki Tablo 6'da incelenmiştir.

Tablo 5. Kırsal turizme katılıma göre kırsal turizm etkinliklerini bilme durumu

Table 5. The status of know the rural tourism activities according to the participation of rural tourism

Kırsal Turizm Etkinliklerine Katılım Durumu	Kırsal Turizm Etkinliklerini Bilme Durumu				Toplam	
	Bilmiyor		Biliyor			
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Evet	35	29.70	67	57.30	102	43.40
Hayır	83	70.30	50	42.70	133	56.60
Toplam	118	100	117	100	235	100
		$\chi^2=18.223$	SD=1	P-Value=0.000	CC=0.26	

Tablo 6. Bölüme göre kırsal turizmi tanımlama biçimleri

Table 6. The definition formats of rural tourism according to the department

Bölüm	Kırsal Turizmi Tanımlama Biçimleri										TOPLAM	
	Tanım1		Tanım2		Tanım3		Tanım4		Tanım5			
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
T. Ekonomisi	43	53.10	14	17.30	17	21.00	0	0	7	8.60	81	100
B. Bitkileri	20	52.60	3	7.90	11	28.90	1	2.60	3	7.90	38	100
B. Koruma	10	38.50	8	30.80	7	26.90	0	0	1	3.80	26	100
Biyosistem	5	29.40	2	11.80	10	58.80	0	0	0	0	17	100
T. Bitkileri	12	46.20	2	7.70	6	23.10	4	15.40	2	7.70	26	100
Zootekni	7	46.70	4	26.70	4	26.70	0	0	0	0	15	100
Toprak Bil.	17	53.10	5	15.60	9	28.10	1	3.10	0	0	32	100
TOPLAM	114	48.50	38	16.20	64	27.20	6	2.60	13	5.50	235	100
		$\chi^2=43.627$	SD=24	P-Value=0.008	CC=0.39							
Tanım1: Kırsal turizm, turizm türleri içinde çevre ve kültür ile uyumlu, olumsuz etkileri en az olan turizmdir.												
Tanım2: Çevreye saygılı, yoksul yerel halkın gelişimine yönelik yapılan doğa seyahatleridir.												
Tanım3: Başka yerleri görmek, tanımak, eğlenmek, dinlenmek ve alışveriş etmek için yapılan gezilerdir.												
Tanım4: Donanımlı işletmelerin bulunduğu gelişmişlik düzeyi yüksek alanlarda gerçekleştirilen turizm türüdür.												
Tanım5: Kültürel etkileşimin az olduğu, konfor beklentisi olan, tüketim odaklı turizm türüdür.												

Verilen tabloda ilk üç tanım doğru ve diğer ikisi yanlıştır. Ankete Tarım Ekonomisi Bölümünden katılan 81 öğrencinin %91.35'i, Bahçe Bitkileri Bölümünden katılan 38 öğrencinin %89.40'u, Bitki Koruma Bölümünden katılan 26 öğrencinin % 96.20'si, Biyosistem Mühendisliği Bölümünden katılan 17 öğrencinin %100'ü, Tarla Bitkileri Bölümünden katılan 26 öğrencinin % 77'si, Zootekni Bölümünden katılan 15 öğrencinin %100 ü ve Toprak Bilimi ve Bitki Besleme Bölümünden katılan 32 öğrencinin %96.9'u kırsal turizmi doğru tanımlamıştır. Ayrıca yapılan Khi-Kare testine göre; ziraat

fakültesi öğrencilerinin bölümü ile kırsal turizmi tanımlama biçimleri arasında anlamlı bir bağımlılık olduğu görülmektedir. Bağımlılık katsayısı 0.39'dur. Bu anlamlı bağımlılığın oluşumunda Biyosistem Mühendisliği Bölümü öğrencisi olmak ve kırsal turizmi başka yerleri görmek, tanımak, eğlenmek, dinlenmek ve alışveriş etmek için yapılan geziler şeklinde tanımlamak en etkin olan öncül olarak görülmektedir. Tablo 7'de eğitim görülen bölüm ile kırsal turizm etkinliklerini bilme durumu arasındaki ilişki incelenmiştir.

Tablo 7. Bölüme göre kırsal turizm etkinliklerini bilme durumu

Table 7. The status of know the rural tourism activities according to the department

Bölüm	Kırsal Turizm Etkinliklerini Bilme Durumu				TOPLAM	
	Bilmiyor		Biliyor		Sayı	%
	Sayı	%	Sayı	%		
Tarım Ekonomisi	30	25.40	51	43.60	81	34.50
Bahçe Bitkileri	25	21.20	13	11.10	38	16.20
Bitki Koruma	11	9.30	15	12.80	26	11.10
Biyosistem	14	11.90	3	2.60	17	7.20
Tarla Bitkileri	20	16.90	6	5.10	26	11.10
Zootekni	3	2.50	12	10.30	15	6.40
Toprak Bil.	15	12.70	17	14.50	32	13.60
TOPLAM	118	100	117	100	235	100
$\chi^2=30.027$		SD=6	P-Value=0.000		CC=0.33	

Kırsal turizm etkinliklerini bilme durumu incelendiğinde en yüksek oranı %43.60 ile Tarım ekonomisi bölümü öğrencileri alırken bunu % 14.50' lik oranla Toprak Bilimi ve Bitki Besleme bölümü öğrencileri takip etmiştir. Yapılan Khi-Kare testine göre ziraat fakültesinin bölümleri ile kırsal turizm etkinliklerini bilme durumu arasında anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür.

Bağımlılık katsayısı 0.33'dür. Farklılığa en çok sebep olan grup kırsal etkinliklerini bilen ve bilmeyen tarım ekonomisi öğrencileri oluşturmaktadır. Tablo 8'de ankete katılan bireylerin gelecekte açmayı düşündükleri bir kırsal turizm işletmesindeki hizmet ve sunumların dağılımı verilmiştir.

Tablo 8. Öğrencilerin gelecekte açmayı düşündükleri bir kırsal turizm işletmesinde hizmet ve sunumlarının dağılımı*Table 8. The distribution of service and presentation in the business of rural tourism think to open of students in the future*

İstenilen Hizmet ve Sunumlar	Kesinlikle istemem (%)	İstemem (%)	Kararsızım (%)	İsterim (%)	Kesinlikle isterim (%)	Ortalama Puan
Güzel doğal manzaralı alanlarda işletme açmak	0.85	2.55	6.81	37.02	52.77	4.38
Ailedeki herkes için güvenli bir destinasyon ortamı sağlamak	0.43	2.98	9.36	36.60	50.64	4.34
Görülebilecek veya yapılabilecek faaliyetlerde çeşitlilik sağlamak	0.43	2.55	11.49	44.68	40.85	4.22
Farklı insanlarla sosyalleşme fırsatı sunacak ortamlar hazırlamak	1.70	3.83	8.94	44.26	41.28	4.19
Uygun fiyatlı seyahat	1.28	3.40	9.36	47.66	38.30	4.18
Yerli ve yabancı tüm turistleri ağırlamak	1.70	2.13	14.04	41.70	40.43	4.17
Bisiklet/ bot/ kayak malzemeleri vs. kiralama fırsatı yaratmak	2.55	4.68	12.77	37.87	42.13	4.12
Çocuklar için hoş zaman geçirecek fırsatlar sunan alanlar oluşturmak	1.70	5.11	12.77	40.85	39.57	4.11
Uygun fiyatlı konaklama hizmeti	2.55	5.11	8.94	48.09	35.32	4.08
Destinasyonlarda yöresel yiyeceklerin sunumunu yapmak	0.85	5.96	16.17	42.98	34.04	4.03
Günlük olarak turlar organize etmek	1.28	5.11	16.17	43.40	34.04	4.03
Toplu taşımayla ulaşımın mümkün olduğu alanlarda işletme açmak	1.70	9.79	11.49	44.68	32.34	3.96
Yerel halkla bir araya gelme imkânlarını oluşturmak	1.70	5.53	18.30	47.23	27.23	3.92
Yürüyüş mesafesinde farklı çeşitte restoranlar açmak	2.98	7.66	13.62	45.96	29.79	3.91
Tarihi alanlara yakın alanlarda işletme açmak	1.70	7.23	20.00	45.96	25.11	3.85
El sanatlarını yapacak ve deneyecek ortamlar oluşturmak	2.13	8.51	19.15	45.53	24.68	3.82
Kalabalık olmayan destinasyonlar sağlamak	2.98	9.79	18.72	41.28	27.23	3.80
Bozulmamış kırsal alanlarda işletme açmak	7.23	11.06	13.19	34.89	33.62	3.76

Ankete katılan öğrencilerin gelecekte açmayı düşündükleri bir kırsal turizm işletmesinde bulunmasını istedikleri hizmet ve sunumlara bakıldığında en fazla istedikleri güzel doğal

manzaralı alanlarda işletme açmak, ailedeki herkes için güvenli bir destinasyon ortamı sağlamak, görülebilecek veya yapılabilecek faaliyetlerde çeşitlilik sağlamak, farklı insanlarla

sosyalleşme fırsatı sunacak ortamlar hazırlamak gibi sunumların işletmelerinde olmasını istemişlerdir. İran'da bir orman köyünde yapılan çalışmaya göre, bireylerin kırsal turizmden beklentileri 5'li Likert ölçeği ile değerlendirilmiştir. Kırsal ekonomide çeşitlilik sağlamak (4.10), gelir artışı yaratmak (4.30), uzun dönemli iş karlılığı sağlamak (4.41), istihdam yaratmak (4.39), yöresel ürünlerde talep artışına neden olmak (4.35), sahiplenme duygusunu geliştirmek (4.25), mülkiyet değeri artışını sağlamak (4.14) gibi etkilerin olabileceği beklentileri ön planda gelmiştir (Abdollahzadeh and Sharifzadeh, 2014). Ankete katılan bireylerin kırsal turizmin olumlu ve olumsuz etkileri hakkındaki ifadeleri Tablo 9'da verilmiştir.

Ankete katılan bireylerin kırsal turizmin olumlu ve olumsuz etkileri hakkındaki düşüncelerine bakıldığında ortalama puana göre en yüksek kırsal turizmin bölgeye açılan yeni turizm işletmeleri ile yerel ekonomiyi canlandıracağı ve çeşitlendireceği (4.33), kırsal kesimi doğal ve kültürel özellikleri değerlendirmeye teşvik edeceği (4.28) konusunda olumlu yargılara varılmıştır. Bunun yanı sıra kırsal turizm ekolojik dengenin bozulmasına ve çevre kirliliğine neden olacağı (3.43) ve kırsal bölgelerin sosyokültürel yapısında bozulmalar meydana getireceği (3.33), kırsal alanlardaki sosyokültürel değerlerin girişimciler tarafından sömürülmesine yol açacağı (3.32) ve kırsal kesime ulaşım zorlaşacağı, trafik sıkışıklığına neden olacağı (3.01) doğrultusunda olumsuz yargılara kısmen de olsa katıldıkları görülmüştür. Kırsal turizmin turizm eğitimi alan öğrenciler üzerindeki algısına yönelik yapılan bir çalışmada ise; (Ayaz ve ark., 2012) olumlu faktörler içerisinde, kırsal turizmin yeni turizm işletmeleri ile yerel ekonomiyi canlandırıp, çeşitlendireceği ve kırsal turizmin, yerel halkı kültür ve çevreyi değerlendirmeye teşvik edeceği en yüksek

derecede ortalama değerine sahip olmuştur. Olumsuz faktörler içerisinde ise kırsal turizmin, kırsal bölgelerde emlak fiyatlarını artıracığı ve kırsal turizmin, dışarıdan gelen zengin girişimciler tarafından kırsal bölgelerin sömürülmesine yol açacağı en yüksek ortalama değere sahip ifadeler olmuştur. Yerel halkın kırsal turizm gelişimine katılma isteğini etkileyen unsurlara yönelik yapılan başka bir çalışmada (Ertuna ve ark., 2012); ekonomik açıdan kırsal turizmin sonuçları ile ilgili algıya bakıldığında, katılımcıların büyük çoğunluğu kırsal turizmin gelişmesinin köyün yolunun, kanalizasyonunun iyileşmesini sağlayacağını, halka ek gelir sağlayacağını, köydeki hayat şartlarının iyileşmesine neden olacağını, köyde iş imkanı yaratacağını düşünmektedirler. Olumsuz etkiler içeren yargılara çoğunluk katılmamakla birlikte, bu yargılarda kararsız olanların oranı göreceli olarak yüksek olduğu görülmüştür. Ayrıca Çin'de Donggou köyünde yapılan anket çalışmasında; kırsal turizmin olumlu etkilerinin olumsuz etkileri ile karşılaştırıldığında daha fazla dikkat çektiği yani olumlu etkilerinin çok olduğu gözlemlenmiştir (Xiaoli, 2011). Ankete katılan bireylerin kırsal turizmde katılmak istedikleri faaliyetlerin dağılımı Tablo 10'da verilmiştir. Ankete katılan bireyler kırsal turizm kapsamında katılmak istedikleri faaliyet olarak en fazla spor aktiviteleri olmuştur. Bunu takiben piknik yapmak (4.22), yürüyüş (4.21), sandala binmek (4.16) gibi faaliyetler öncelikli olmuştur. Bunun yanı sıra kırsal turizmle ilişkisi fazla olan agroturizm olarak bilinen çiftlik turizmi kapsamında çiftliklerde çalışmak en az öneme sahip olduğu görülmüştür (3.12). Bu sonucun, ziraat fakültesinde okumak ve okuduğu dönemlerde derslerde ve uygulamalarda çiftlik-arazi çalışmaları yapmış olmanın vermiş olduğu bir sıradanlıktan kaynaklandığı söylenebilir.

Tablo 9. Kırsal turizmin olumlu ve olumsuz etkileri konusundaki ifadelerin dağılımı
Table 9. The distribution of statements on positive and negative effects of rural tourism

Olumlu ve Olumsuz Etkiler	Kesinlikle katılmıyorum (%)	Katılmıyorum (%)	Kısmen katılmıyorum (%)	Katılıyorum (%)	Kesinlikle katılıyorum (%)	Önem derecesi (%)
Bölgeye açılan yeni turizm işletmeleri ile yerel ekonomiyi canlandırır ve çeşitlendirir	0.43	2.13	6.38	45.53	45.53	4.33
Kırsal kesimi doğal ve kültürel özellikleri değerlendirmeye teşvik eder	1.28	2.13	12.77	47.23	36.60	4.28
Kırsal alanda yaşayan kadınlar için yeni iş imkanları sağlar	0.43	3.40	13.19	44.26	38.72	4.17
Yerel halkın refah düzeyini yükseltir	1.28	6.38	11.91	41.28	39.15	4.10
Tarihi yapıların korunmasını sağlar ve atıl durumdaki tarihi yapıların da restore edilmesine teşvik eder	1.70	5.96	17.02	40.00	35.32	4.01
Kırsal kesimde yaşayan insanların istihdam edilmesini sağlar	1.70	4.68	16.17	47.66	29.79	3.99
Yerel ortaklıkları ve işbirliğini artırır	2.98	5.96	22.13	45.53	23.40	3.80
Kırsal bölgelerde emlak fiyatlarını artırır	2.55	9.36	24.68	39.57	23.83	3.72
Ekolojik dengenin bozulmasına ve çevre kirliliğine neden olur	4.68	14.89	32.77	27.23	20.43	3.43
Biyolojik çeşitliliği ve çevreyi korur	4.68	18.72	31.91	22.13	22.55	3.39
Kırsal bölgelerin sosyokültürel yapısında bozulmalar meydana getirir	6.81	17.45	29.79	27.23	18.72	3.33
Kırsal alanlardaki sosyokültürel değerlerin girişimciler tarafından sömürülmesine yol açar	5.11	20.43	31.06	23.83	19.57	3.32
Kırsal kesime ulaşım zorlaşır, trafik sıkışıklığına neden olur	10.21	27.23	24.68	26.38	11.49	3.01

Kırsal turizmin turizm eğitimi alan öğrenciler üzerindeki algısına yönelik yapılan bir çalışmada (Ayaz ve ark.,2012) ise; ilk üç sırada öğrenciler kırsal turizmde; yürüyüş, spor aktivitelerine katılma ve balık avlama aktivitelerine katılmayı istedikleri görülmüştür. Ankete katılan öğrencilerin rekreasyon olarak spor aktivitelerini ve yürüyüş yapmayı tercih etmesi, öğrencilerin sağlıklı yaşam konusunda bilinçli oldukları kanısına varılabilir. Ayrıca öğrencilerin spor

aktivitelerini ve yürüyüş yapmayı tercih etmeleri maliyet olarak bir unsur oluşturmadığı için tercih ettikleri söylenebilir. Tablo 11’de ankete katılan bireylerin kırsal turizme yönelik motivasyon faktörlerinin dağılımı verilmiştir. Öğrencilerin kırsal turizme yönelik motivasyon faktörlerine bakıldığında önem derecesinin en yüksek olduğu yeni yerler keşfetme arzusu (4.38) ön plandadır. Bu motivasyonu takiben dinleme isteği (4.37), hatırlanacak bir deneyimin isteği (4.35)

gelmektedir. Turizm eğitimi alan öğrencilerin kırsal turizme yönelik algıları konusunda yapılan başka bir araştırmada; (Ayaz ve ark., 2012), ilk üç motivasyon kaynağına bakıldığında öğrenciler kırsal turizmi; dinlenme, günlük stresten uzaklaşma ve yeni yerler keşfetmek olarak

algılandığı görülmektedir. Her iki çalışmanın bulgularından yola çıkarak öğrencilerin, kırsal turizm kapsamında genellikle tatillerini dinlenmek için ve macera arayışları doğrultusunda da yeni yerler keşfetmek için değerlendirecekleri söylenebilir.

Tablo 10. Öğrencilerin kırsal turizmde katılmak istedikleri faaliyetlerin dağılımı
Table 10. The distribution of rural tourism activities that students want to participate

İstenilen Faaliyetler	Kesinlikle Katılmak İstemiyorum (%)	İstemiyorum (%)	Kısmen İstiyorum (%)	İstiyorum (%)	Kesinlikle Katılmak İstiyorum (%)	Ortalama Puan
Spor aktiviteleri	1.28	2.55	9.79	38.72	47.66	4.28
Piknik yapmak	1.28	5.53	8.51	39.15	45.53	4.22
Yürüyüş	2.13	2.55	8.94	44.26	42.13	4.21
Sandala binmek	2.13	5.53	8.51	41.28	42.55	4.16
At binmek	3.83	4.68	11.49	34.47	45.53	4.13
Doğayı ve hayvanları seyretme	2.55	4.68	9.79	47.66	35.32	4.08
Rehberli günübirlik gezilere katılmak	4.68	6.81	11.91	42.13	34.47	3.94
Su sörfü yapmak	6.38	18.30	25.96	28.51	20.85	3.91
Bisiklete binmek	5.53	8.09	10.64	43.40	32.34	3.88
Balık avlama	3.83	14.04	10.64	40.43	31.06	3.80
Doğal objeler toplamak	5.11	8.94	22.13	34.47	29.36	3.74
Çevre temizliği yapmak	6.81	14.47	25.53	33.19	20.00	3.45
Kuş gözlemciliği	5.53	9.36	21.28	42.55	21.28	3.43
Şifalı bitkiler toplamak	9.79	15.32	22.55	26.81	25.53	3.42
Mantar toplamak	9.79	16.17	21.70	30.21	22.13	3.38
Çiçek toplamak	9.79	17.45	22.55	32.77	17.45	3.30
Rüzgar sörfü yapmak	8.51	26.38	19.57	25.11	20.43	3.22
Çiftlikte çalışmak	13.62	21.70	19.57	28.51	16.60	3.12

Tablo 11. Kırsal turizme yönelik motivasyon faktörleri
Table 11. Motivation factors for rural tourism

Motivasyon Faktörleri	Kesinlikle katılmıyorum (%)	Katılmıyorum (%)	Kısmen katılmıyorum (%)	Katılıyorum (%)	Kesinlikle Katılıyorum (%)	Ortalama Puan
Yeni yerler keşfetme	0.85	2.55	6.38	37.45	52.77	4.38
Dinlenme	1.28	1.28	8.09	37.02	52.34	4.37
Hatırlanacak bir deneyim yaşama	0.00	2.13	5.96	45.96	45.96	4.35
Günlük stresten uzaklaşma	0.85	2.13	6.81	40.85	49.36	4.35
Yeni şeyler öğrenme	0.85	2.13	8.09	40.00	48.94	4.34
Eğlenmek ve eğlendirme	1.70	1.70	6.38	42.98	47.23	4.32
Macera duygusunu tatma	0.43	1.28	11.49	41.28	45.53	4.3
Toplumun tanınmayan yerlerini öğrenme	0.00	2.55	7.66	51.49	38.30	4.25
Fiziksel olarak aktif olma	1.28	4.26	6.81	45.11	42.55	4.23
Yoğun çalışma ortamından kaçış	0.43	1.28	13.62	44.26	40.43	4.22
Geleneksel kültürü yaşama	1.28	3.83	4.68	55.32	34.89	4.18
Tarihi sit alanlarını ziyaret etme	0.85	4.68	13.19	46.81	34.47	4.09
Aile olarak bir arada olma	0.85	6.38	11.49	45.96	35.32	4.08
Heyecan verici şeyler yapma	1.70	5.11	14.04	42.13	37.02	4.07
Yenilenme	2.13	3.40	15.32	44.26	34.89	4.06
Toplum bilincinin oluşturulması	1.28	4.68	14.89	45.11	34.04	4.05
Farklı yaşam tarzlarını deneyimleme	2.13	3.40	10.64	55.74	28.09	4.04
Benzer ilgi alanlarına sahip insanlarla tanışılması	0.85	5.11	14.04	48.51	31.49	4.04
Bilgiyi artırma	1.70	5.53	13.19	47.66	31.91	4.02
Başka insanlarla tanıdık bir yeri paylaşma	1,28	4,26	14,47	52,34	27,66	4.00
Ailenin köklerinin geldiği yerleri görme	2,13	7,23	11,49	50,21	28,94	3.96
Acele etmek zorunda olmama	3,40	5,11	22,13	41,28	28,09	3.85
Aşırı heyecan yaşama	5,53	6,81	20,43	36,17	31,06	3.8
Kendini evinde hissetme	4,68	13,62	18,72	37,45	25,53	3.65
Romantizmi yaşama	7,66	12,77	21,28	33,62	24,68	3.54
Yalnızlığı yaşama	8,94	16,17	26,38	25,96	22,55	3.14
Arkadaşlarının olmadığı yerlere gitme	14,04	25,53	20,85	18,72	20,85	3.06

4. Sonuç

GOÜ Ziraat Fakültesi öğrencileri öncelikli olarak güneş-deniz-kum içerikli tatilleri tercih etmekte, kırsal turizm etkinlikleri ise geri planda kalmaktadır. Bir kırsal kalkınma aracı olan kırsal turizme yönelik tanıtım ve eğitimler ile kırsal

turizm etkinliklerinin popülaritesinin artırılması kırsal kalkınma açısından büyük önem arz etmektedir. Ankete katılan öğrenciler genel olarak kırsal turizmde çalışma düşüncesine olumlu bakmakta ve kendi işinin patronu olmak istemektedir. Bu durumun gelecekte buldukları

yörede iş imkanını arttırıp istihdam olanağı yaratacağı düşünülebilir. Bu bağlamda kırsal turizm sektöründe çalışmayı düşünen öğrenciler bu yönde teşvik edilmeli ve ilgili eğitimlerle desteklenmelidir. Bölümler itibariyle öğrencilerin kırsal turizm etkinliklerini bilme durumları incelendiğinde tarım ekonomisi bölümü öğrencileri en yüksek oran (%43.60)'dadır. Bu durumun oluşumunda Tarım Ekonomisi bölümünde kırsal turizmin ders olarak okutulmasının etkili olduğu düşünülmektedir. Kırsal kalkınmanın önemli bileşenlerinden biri olan kırsal turizm etkinliklerinin bilinmesi, kırsal turizmin yaygınlaşmasına ve kalkınmanın hızlanmasına ön ayak olacaktır. Kırsal turizm farkındalığının arttırılması bakımından kırsal turizm dersinin diğer bölümlerde de okutulması önerilebilir.

Kaynaklar

- Ayaz, N Yeşiltaş M ve Türkmen F (2012). Turizm eğitimi alan öğrencilerin kırsal turizme bakış açıları ve algıları üzerine bir araştırma. *KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi* 14 (22): 103-112
- Abdollahzadeh G and Sharifzadeh A (2014). Rural residents' perceptions toward tourism development: a study from Iran. *International Journal of Tourism Research, Int. J. Tourism Res.*, 16: 126-136.
- Çeken H, Karadağ L ve Dalgın T (2007). Kırsal kalkınmada yeni bir yaklaşım kırsal turizm ve türkiye'ye yönelik teorik bir çalışma. *Artvin Çoruh Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi*, 8 (1): 1-14.
- Ertuna B, Güney S, Güven Ö. ve Aydemir N (2012). Yerel Halkın Kırsal Turizm Gelişimine Katılma İsteğini Etkileyen Unsurlar: Kastamonu Örneği, *Uluslararası Sosyal ve Ekonomik Bilimler Dergisi*, 2 (2): 59-66
- Kızılaslan N ve Ünal T (2014). Tokat İlinin ekoturizm/kırsal turizm potansiyeli ve SWOT analizi. *Gaziosmanpaşa Bilimsel Araştırma Dergisi*, Sayı:9, 2014, Sayfa:45-61.
- Sezer B Küçükaltan D ve Çakır A (2013). Edirne - Çamlıca beldesinde kırsal turizm ve turizm algısı. *Uluslararası Sosyal ve Ekonomik Bilimler Dergisi* 3 (2): 46-54,
- Torun E (2013). Kırsal turizmin bölge insanına katkıları. *KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi* 15 (24): 31-37.
- Ün E, Tutar F, Tutar E ve Erkan Ç (2012). Ekonomik Kalkınmada Kırsal Turizmin Rolü: Türkiye Örneği, *International Conference On Eurasian Economies*, Session 4c: Turizm, p.p:345-350, 11-13 October 2012, AlmatyKazakhstan
- Xiaoli, L., 2011. Resident perceptions of rural tourism impacts : A case study of Donggouvillage China, <http://dtxqt4w60xqpw.cloudfront.net/sites/all/files/docpdf/xiaoliluresidentperceptionofruraltourismimpacts2.pdf> (Erişim Tarihi: 8.5.2014)